

Mál nr. 418/2023

Nafn málskotsaðila (M)

Nafn varnaraðila (V)

Heiti vátryggingar: Ábyrgðartrygging atvinnureksturs.

Vátryggingartaki ábyrgðartryggingar (X)

Skaðabótaábyrgð.

Gögn.

14. Málskot dags. 6. nóvember 2023 ásamt fylgiskjölum.
15. Bréf V dags. 28. nóvember 2023 ásamt fylgiskjölum.
16. Viðbótarathugasemdir M dags. 13. desember 2023.
17. Viðbótarathugasemdir V dags. 18. desember 2023.

Málsatvik.

Í málskoti kemur fram að X hafi verið undirverktaki M og lagt snjóbræðslulagnir við tiltekna fasteign í Reykjavík um sumarið 2022. Hafi X beðið um að fá að mýkja lagnirnar með vatni með þeim formerkjum að vatnið yrði blásið út við verklok eða í öllu falli áður en frysti en ekki hafi legið fyrir hvenær hægt væri að tengja snjóbræðsluna. Hafi X hins vegar láðst að vatnstæma lagnirnar þegar þurfti og hafi það leitt til þess að lagnir innanhúss í fasteigninni gáfu sig ásamt því að slaufur í stéttinni eyðilögðust, og þar með einnig stéttin sem búið var að steypa yfir lagnirnar. Hafi X þá láðst að tilkynna M að lagnirnar hefðu ekki varið vatnstæmdar. Hafi tjón M verið umtalsvert, enda hafi þurft að brjóta upp stéttina og hefja verkið að nýju. Við meðferð bótakröfu í ábyrgðartryggingu X hafi V byggt á einhliða frásögn X um að hann hefði látið vita af því á verkfundi í júlí 2022 að vatn væri í lögnunum og að mælt með því að dæla frostlegi inn á þær til að varna skemmdum. Þetta sé ekki rétt. Meðan á verki stóð hafi verið haldnir vikulegir verkfundir þar sem framangreint hafi aldrei komið fram. Þvert á móti hafi M falið X að blása vatni af kerfinu og hafi M mátt treysta því að það yrði gert. Þá hafi X á síðari stigum viðurkennt að fara frá verkinu án þess að tæma lagnirnar og liggi fyrir yfirlýsing hans þess efnis. Hann hafi þá viðurkennt að hafa í fátí farið með rangt mál gagnvart V þegar krafa barst í ábyrgðartryggingu hans í stað þess að viðurkenna mistök sín strax.

Fyrirliggjandi er yfirlýsing forsvarsmanns X, dags. 3. nóvember 2023, þar sem fram kemur að hann hafi nefnt á verkfundi, líklega í júlí 2022, að gott væri að dæla frostlegi inn á lagnirnar. Hann hafi fengið þau svör að það væri óþarfi og mögulega mundi nást að tengja lagnirnar fyrir veturinn. Þessu hafi hann svo ekki fylgt nægilega vel eftir, en hann hefði, við lok starfa sinna fyrir M í september 2022, átt að tryggja að blásið yrði úr lögnunum eða dælt á þær frostlegi.

Í bréfi V kemur fram að M hafi haft yfirumsjón með verkinu og starfsmaður þess hafi unnið að því með starfsmanni X. Ekki hafi verið gerður sérstakur verkсамningur en X hafi skilað verkinu af sér hinn 23. júní 2022. Þá hafi verið vatn á lögnunum enda nauðsynlegt svo á legðust ekki saman þegar steyppt var yfir þær. Hafi lítil verkstjórn verið á staðnum og forsvarmaður M mikið fjarverandi vegna veikinda. X hafi svo látið af störfum fyrir M í september 2022, en áður hefði hann vakið athygli á því á verkfundi í júlí að rétt væri að dæla frostlegi á lagnirnar og jafnvel tengja þær. M hafi svo ekki náð að tengja lagnirnar fyrir veturinn og þær hefðu hvorki verið vatnstæmdar né frostvarðar, og því hefði frosið í kerfinu með fyrrgreindum afleiðingum í desember 2022. X hafi því, í upphaflegum samskiptum við V, neitað sök enda hafi hann skilað verkinu með réttum hætti og telji V ljóst að hann hafi breytt framburði sínum vegna þrýstings frá M. V vísar til þess að M hafi farið með verkstjórn og verið yfirverktaki og þá hafi starfsmaður M unnið umrætt verk með X, og því verið í lófa lagið að sjá um eftirfylgni þess eftir að X hætti störfum. M hafi þá áratuga reynslu af pípulögnum og hefði átt að tryggja ásigkomulag lagnanna fyrir veturinn fyrst ekki náðist að tengja kerfið eins og til stóð. Þá hafi verkstjórn af hálfu M verið ábótavant og velta megi fyrir sér hvort úttekt þess hafi verið fullnægjandi. Telur V samkvæmt framansögðu að umrætt tjón verði ekki rakið til atvika sem V beri ábyrgð vegna. Verði það allt að einu niðurstaðan beri í öllu falli að skerða bótarétt M verulega á grundvelli eigin sakar.

Í viðbótarathugasemdum M er því alfarið hafnað að M hafi beitt X þrýstingi svo hann breytti framburði sínum. Aðilar hafi einfaldlega fundað vegna atviksins og við yfirferð á atburðarásinni hafi komi í ljós að X hafi ekki sinnt störfum sínum sem skyldi og tryggt nægilega að gengið yrði tryggilega frá lögninni

fyrir veturinn. X hafi þá ekki skilað verkinu endanlega þegar hann lauk við lagningu og hleypti vatni á lagnirnar hinn 23. júní 2022, heldur hafi hann komið að verkinu lengur og ekki lokið störfum fyrir M fyrr en í september það ár. Við það tímamark hafi X borið að ganga úr skugga um a réttilega væri gengið frá verkum á hans ábyrgð og tryggja að réttur aðili hjá M fengi upplýsingar um stöðu þeirra. Áréttað er að M hafi falið X að blása vatni af snjóbræðslukerfinu en ekki setja frostlög á það. Hafi M mátt treysta því að sú aðgerð yrði framkvæmd. Burtséð frá breyttum framburði X hafi hann svo alltaf fallist á að bera í það minnsta hluta sakar og hafi honum því alla tíð verið ljóst að hann hefði ekki skilað verkinu sem skyldi.

Í viðbótarathugasemdom V eru fyrri röksemdir áréttáðar og sérstaklega tekið fram að M hafi ætlað að reyna að ná að tengja lagnirnar fyrir veturinn en það hafi ekki náðst. Hefði M þá átt að ganga úr skugga um að lagnirnar væru tæmdar eða frostvarðar. Ekki sé um að ræða atvik sem X verði um kennt eða gert að bera ábyrgð vegna.

Álit.

Almennar sönnunarreglur í skaðabótarétti gera ráð fyrir því að sá sem heldur því fram að annar beri skaðabótaábyrgð á tjóni sínu beri sönnunarbyrði um að skilyrði slíkrar ábyrgðar séu uppfyllt. Það hvílir því á M að sýna fram á að umrætt tjón sé að rekja til saknæmra athafna eða athafnaleysis X eða starfsmanna þess eða annarra atvika eða aðstæðna sem X verði gert að bera skaðabótaábyrgð vegna.

Upplýsingar um framgang umrædds verks eru ekki viðamiklar og t.a.m. liggja ekki fyrir frekari upplýsingar um verkfundi eða fundargerðir þeirra. Þá liggur ekki fyrir samningur aðila eða verklýsing um þann verkþátt sem X tók að sér. Þó virðist óumdeilt að X hafi tekið að sér, sem undirverktaki, að leggja snjóbræðslulögn við fasteignina. Starfsmaður M hafi þá unnið samhliða X við það verk. Þá liggur fyrir að vatn var í leiðslunum við lagningu þeirra og að aðilar hafi verið meðvitaðir um þörf þess að tæma eða tengja lagnirnar áður en færi að frysta. Skjáskot af samskiptum aðila benda þá til þess að steipt hafi verið yfir lagnirnar í júní eða júlí, en í lok júní kannaði X sérstaklega hvort þrýstingur væri á lögnunum en af gögnum málsins má ráða að það sé nauðsynlegt áður en steipt er yfir snjóbræðslulagnir. Að því loknu hefði, miðað við gögn málsins, þurft að tengja lagnirnar og taka þær í notkun eða vatnstæma þær eða frostverja til að varna skemmdum. Slíkar aðgerðir voru ekki framkvæmdar og því kom til tjóns.

X heldur því fram, bæði í upphaflegum samskiptum sínum við V og í síðari yfirlýsingu, að hann hafi á verkfundi, líklega í júlí, lagt til að frostlegi yrði dælt inn á lagnirnar. M hafi talið nægan tíma til þess og þá yrðu lagnirnar mögulega tengdar fyrir veturinn. Í yfirlýsingu sinni telur X sig hafa gert mistök í því að fylgja því ekki nægilega eftir að gengið yrði frá lögnunum með viðhlítandi hætti. Því er hins vegar haldið fram af hálfu M að X hafi verið falið að blása vatni af kerfinu og hafi M mátt treysta því að það yrði gert. Engin gögn liggja fyrir nefndinni um samskipti aðila þessu að lútandi, t.a.m. yfirlýsingar annarra starfsmanna eða fundargerðir áður nefndra verkfunda. Verður M að bera hallann af því. Þá er óumdeilt að X hafi látið af störfum fyrir M í september en ekki liggur fyrir hvort þá hafi enn staðið til að reyna að tengja lögnina fyrir veturinn.

Eins og mál þetta liggur fyrir nefndinni verður að telja að M hafi verið ljóst að þrýstingur var á lögninni í júlí, þegar umrædd stétt var steipt, sbr. og skjáskot af samskiptum aðila. Er þá einnig litið til þess að M er fagaðili á sviði pípulagna og starfsmaður M starfaði að snjóbræðslulögninni. Ekkert liggur fyrir um að M hafi þá falið X að tæma lögnina, enda verður að ætla að á þeim tíma hafi þess enn verið vænst að hægt væri að tengja hana fyrir veturinn. Það verður þá ekki metið X til saknæmrar vanrækslu að hafa ekki fylgt því eftir að blásið yrði úr lögninni fyrir vetrarhörkur, sér í lagi þar sem fyrir liggur að hann lauk störfum hjá M í september og liggur ekkert fyrir um annað en að á þeim tíma hafi M mátt vera kunnugt um að vatn væri á lögninni, sbr. áður nefnd skjáskot en engin gögn liggja fyrir um síðari samskipti aðila á verktíma. Hallinn af sönnunarskorti í þessum efnum fellur á M og er óhjákvæmilegt, eins og mál þetta liggur fyrir nefndinni, að hafna kröfu þess.

Niðurstaða.

M á ekki rétt úr bótum úr ábyrgðartryggingu X hjá V.

Reykjavík, 23. janúar 2024.